

Bijkomend punt voor gemeenteraad van 3 december 2019

Voorstel tot aanduiding van een projectorganisatie met het oog op het creëren van brede betrokkenheid en een sterk draagvlak voor duurzame dorpskernversterking rond het Edelhof-Munsterbilzen

SAMENVATTING

De raad kiest voor een pilootproject rond duurzame dorpskernversterking, gebaseerd op een brede burgerbetrokkenheid. In tegenstelling met het verleden waarbij voor moeilijke projecten een eerder technisch gericht studie bureau werkte aan projectplannen, kiest de raad vandaag voor de aanstelling van een projectorganisatie die zich met alle betrokkenen engageert om *“samen de brug te maken terwijl men erover gaat”*. In het kader van de invulling van het Edelhof en de bijbehorende site kan dergelijke procesmatige aanpak met ondersteuning vanuit een externe projectorganisatie tegelijk gewerkt worden aan én een sterke burgerbetrokkenheid én aan een breed draagvlak voor een concreet project ingebed in een globale dorpsvisie.

MOTIVERING

Rekening houdend met

- (a) het decreet lokaal bestuur waarbij duidelijk gekozen wordt voor het betrekken van burgers bij het beleid (22 december 2017 en latere wijzigingen)
- (b) het gemeenteraadsbesluit van 6 november 2018 in verband met de casco-restauratie van het Edelhof en het verslag van de gemeenteraad van 04 september 2018 waarin de publieke bestemming van het Edelhof wordt bevestigd
- (c) de accenten die gelegd zijn in het richtinggevend deel van Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Bilzen op o.a. pagina 23: *“De omgeving van het Edelhof en het Stift wordt als kern van Munsterbilzen verder ontwikkeld, met aandacht voor het historisch patrimonium”* en verder: *“Het Edelhof, het aangrenzende ‘historische parkgebied’ en het stift (psychiatrisch centrum) hebben de potentie om zich verder te ontwikkelen als een socioculturele en toeristisch recreatieve pool binnen het centrumgebied”*
- (d) de persberichten over de restauratie met premies vanuit het Agentschap Onroerend Erfgoed en dat het interieur later wordt aangepakt (HLN dd 05.09.018; HBVL dd 24.04.2019; Het Nieuwsblad dd 07.05.2019; DS dd 07.05.2019; Radio2 dd 4.9.2018), en in De Dertien van oktober 2018: *“Over de toekomstige invulling zijn nog geen besluiten genomen. Kasteel Edelhof heeft sinds 1950 een publieke bestemming gehad en zal die in de toekomst behouden of zelfs versterkt zien. Op die manier blijft dit prachtig stukje erfgoed toegankelijk voor iedereen”*

(e) de verschillende aankondigingen vanuit bijna alle lokale politieke partijen waarin de publieke bestemming van “het witte kasteeltje” voor de toekomst bevestigd wordt met een algemene oproep om deze bestemming in te vullen met brede betrokkenheid van lokale organisaties en burgers

(f) de vernieuwende en geslaagde aanpak bij heel wat lokale burgerparticipatieprojecten in omliggende gemeenten en steden zoals “Dorp aan zet”, “Hasselt Zorgstad” en dergelijke

(g) de ervaring met het eigen project “Kunst in het Dorp” waarbij in elk dorp verschillende organisaties aan een tafel brainstormden over een gezamenlijk project met het resultaat zoals omschreven staat op de website van Bezoek Bilzen: *“De kunstwerken symboliseren de eigenheid en verbondenheid van de Bilzerse woonkernen. Dit participatieve cultuurproject is een mooi resultaat van een gedreven samenwerking tussen de Cultuurdienst, geëngageerde buurtbewoners en de ontwerpers”*

(h) het belang van goede en vooral tijdige communicatie met de betrokken burgers, zoals op een eerder negatieve wijze werd ervaren bij de jongste gebeurtenissen in de stad; het is duidelijk dat tijdig en op de juiste manier in gesprek te gaan met betrokken burgers voorwaarde is voor een sterker draagvlak bij nieuwe projecten

(i) de ervaring dat in grotere dorpskernen –zoals ook Munsterbilzen- er een leegloop van lokale ondernemers is ten voordele van het stadscentrum en ten voordele van de groeiende schaalvergroting, waardoor in de dorpskernen een sterke terugloop is wat betreft de kleinere winkels, lokale horeca en dienstverlenende organisaties

(j) de vaststelling dat het lokale verenigingsleven als sociaal weefsel sterk onder druk staat en mede door die leegloop van lokale ondernemers nood heeft aan een ondersteuning voor logistieke mogelijkheden bij interne en externe activiteiten; bovendien is in de betrokkenheid van die lokale organisaties op mekaar, een behoefte voor een professionele procesmatig begeleiding om het onderlinge concurrentiegevoel om te buigen naar gezamenlijk ondersteunde projecten; een professionele en vooral procesmatige aanpak kan de samenwerking tussen lokale organisaties versterken om zo te werken aan een maximale benutting van de publieke ruimte en een breed gedragen dorpsvisie

(h) de ervaring dat gemeentelijke projecten opgezet vanuit de politieke meerderheid, vaak enkel ondersteund worden door ‘eigen achterban’, maar niet door de brede bevolkingsgroepen waarbij op geregelde tijdstippen zwarte vlaggen het straatbeeld kleuren

(i) het feit dat het “Witte kasteeltje” als een relatief belangrijk historisch maar vooral iconisch gebouw in de dorpskern jaren een belangrijke plaats was voor publieke dienstverlening en ontmoeting (o.a. bibliotheek, controle werkeloosheid, ontmoetingsplaats wijkagent, kinderopvang Domino, strijkatelier e.d.), maar ook voor tal van lokale socio-culturele verenigingen (o.a. Davidsfonds, Heemkundige Kring Landrada, fotoclub Candid e.d.) en er tevens plaats was voor tentoonstellingen

(j) de vaststelling dat het Edelhof en de bijbehorende site met de verbinding naar de dorpskern, de speeltuin en verder door naar het Munsterbos met als link met het Nationaal Park Hoge Kempen heel wat potentieel heeft als uitvalbasis; langs de zuidelijker kant betekent “het witte kasteeltje” een belangrijke verbinding met het Haspengouws Kastelenlandschap, zoals bevestigd in het richtinggevend deel van Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan Bilzen.

(k) de vaststelling dat een participatieve en procesmatige aanpak voor de invulling van het Edelhof als een pilootproject ervaring kan opleveren voor de verschillende nieuwe uitdagingen waar het beleid in Bilzen de komende jaren mee geconfronteerd zal worden zoals de leegstaande kerken en pastorijen, projecten in het kader van openleggen van beken en dergelijke, dingen die omwille van de complexiteit nu veelal vooruitgeschoven worden naar later

BESLUIT

ARTIKEL 1

De gemeenteraad geeft opdracht aan het College van Burgemeester en Schepenen voor de aanstelling van een projectorganisatie als professionele ondersteuningsorgaan voor een procesmatig burgerparticipatieproject gericht op duurzame dorpskernversterking en creëren van draagvlak en betrokkenheid rond de verdere invulling van het Edelhof en de bijbehorende site.

ARTIKEL 2

Als criterium voor de aanduiding van de projectorganisatie staat op de eerste plaats de deskundigheid en bewezen ervaring inzake burgerparticipatieprojecten zoals bijvoorbeeld gebeurt bij de verschillende projecten “Dorp aan zet”. Een bewezen succesvolle en professionele procesmatige aanpak van grote groepsprojecten is doorslaggevend bij de keuze van de projectorganisatie. Als vooropgestelde methodiek is het vooral belangrijk om te vertrekken van eigen sterktes van de inwoners, het potentieel van organisaties, en een bredere betrokkenheid van alle stakeholders.

ARTIKEL 3

De dagelijkse werking en de rapportering wordt opgevolgd door een ad-hoc stuurgroep onder voorzitterschap van de bevoegde schepen. Behalve de bevoegde schepen bestaat deze stuurgroep uit een zevental leden, onder andere de contactpersoon van de projectorganisatie, enkele personen uit betrokken diensten en/of adviesraden en inwoners van Munsterbilzen die als vrijwilligers op bijzondere wijze betrokken zijn bij dit project. Deze stuurgroep bewaakt de voortgang en de procesmatige aanpak gericht op een brede betrokkenheid van alle stakeholders rond het project. De samenstelling van deze stuurgroep en de rapporteringen wordt ter kennisgeving gebracht op de gemeenteraad, de betrokken gemeentelijke diensten en/of adviesraden.

ARTIKEL 4

Voor de burgerbetrokkenheid moet vooral gekeken worden om alle stakeholders van Munsterbilzen mee te nemen in het proces, hierbij denken wij in het bijzonder aan de verschillende socio-culturele organisaties, de jeugdbewegingen, de sportverenigingen, de natuurverenigingen, de wijkgroepen, de zelfstandigen, de onderwijsinstellingen, het

psychiatrisch ziekenhuis met o.a. De Overstap, het kerkfabriek, heemkundige kring Landrada en alle mogelijke andere organisaties met een band met Munsterbilzen. Ook individuele personen die zich betrokken voelen bij het lokale dorpsgebeuren moeten kans krijgen om inspraak te hebben. Deze lijst is niet limitatief, maar geeft enkel aan het proces moet gericht zijn op een zo breed mogelijke betrokkenheid. Met deze stakeholders wordt een bredere klankbordgroep opgezet die o.a. de periodieke rapporteringen mee evalueert als betrokkenen vanuit de basis.

ARTIKEL 5

Een eerste rapportering gebeurt op het einde van de zesde maand. In deze rapportering wordt een overzicht gegeven van alle contacten en wordt een beeld geschetst van de mogelijkheden en uitdagingen die uit deze contacten naar voor komen. Tevens omvat dit rapport de verdere stappen die de volgende maanden moeten gezet worden. Een eindrapportering gebeurt voor het einde van de jaaropdracht. Naast een verdere verslaglegging zoals na 6 maanden, bevat dit rapport een beschrijving van de uiteindelijke mogelijkheden en de uitdagingen die er zijn om te komen tot een haalbare realisatie ervan. Ook beschrijft men in het rapport de concrete behoeften om het project verder te zetten.

ARTIKEL 6

De projectorganisatie wordt aangeduid voor een periode van 12 maanden. Na evaluatie in een aan te duiden stuurgroep en klankbordgroep kan de gemeenteraad voorstellen aan het schepencollege om deze opdracht te verlengen of aan te passen.